

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW-5244-8/18

**UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ**

z dnia 18 kwietnia 2018 r.

w sprawie odwołania od postanowienia Komisarza Wyborczego w Kielcach IV

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 160 § 1 pkt 1 i art. 420 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2017 r. poz. 15 i 1089 oraz z 2018 r. poz. 4, 130 i 138), po rozpatrzeniu odwołania wniesionego przez wyborców gminy Bliżyn od postanowienia Komisarza Wyborczego w Kielcach IV z dnia 3 kwietnia 2018 r. znak DKC-5242-14/18, dotyczącego skargi na uchwałę Nr XXX/233/2018 Rady Gminy Bliżyn z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie podziału gminy Bliżyn na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym

postanawia

- 1) nie uwzględnić odwołania;
- 2) uchylić w trybie nadzoru postanowienie Komisarza Wyborczego w Kielcach IV z dnia 3 kwietnia 2018 r. znak DKC-5242-14/18 dotyczące skargi na uchwałę Nr XXX/233/2018 Rady Gminy Bliżyn z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie podziału gminy Bliżyn na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia Komisarzowi Wyborczemu w Kielcach IV;
- 3) zobowiązać Komisarza Wyborczego w Kielcach IV do podjęcia działań określonych w art. 17 § 2 w związku z § 1 Kodeksu wyborczego, ze względu na naruszenie przez Radę Gminy Bliżyn prawa przy dokonywaniu podziału na okręgi wyborcze, tj. do stwierdzenia w formie postanowienia, że podział na okręgi wyborcze jest

niezgodny z prawem i wezwania Rady Gminy Bliżyn do wykonania zadania w sposób zgodny z prawem w wyznaczonym terminie.

Uzasadnienie

Rada Gminy Bliżyn uchwałą Nr XXX/233/2018 z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie podziału gminy Bliżyn na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym dokonała podziału gminy na okręgi wyborcze.

Na ustalenia Rady Gminy skargę wnieśli wyborcy gminy Bliżyn (mieszkańcy sołectw Zagórze i Brzeście).

Po rozpatrzeniu skargi Komisarz Wyborczy w Kielcach IV, postanowieniem z dnia 3 kwietnia 2018 r. znak DKC-5242-14/18, nie uwzględnił skargi.

W dniu 6 kwietnia 2018 r., w ustawowym terminie, wpłynęło do Państwowej Komisji Wyborczej odwołanie od postanowienia Komisarza Wyborczego w Kielcach IV z dnia 3 kwietnia 2018 r. znak DKC-5242-14/18, wniesione przez wyborców gminy Bliżyn (mieszkańców sołectw Brzeście i Zagórze).

W odwołaniu przede wszystkim:

- 1) zwrócono się o pozostawienie dotychczasowego okręgu wyborczego składającego się z sołectw: Brzeście, Zagórze i Bugaj (nowy podział zakłada połączenie sołectwa Brzeście z sołectwami Wołów i Bugaj), wskazując przy tym, że sołectwo Zagórze jest „najbardziej połączone z Brześciem komunikacyjnie, rodzinnie i integracyjnie”, a z sołectwem Ubyszów, z którym zostało teraz połączone, „nie mają żadnego połączenia komunikacyjnego”;
- 2) wskazano, „że powstały niesprawiedliwe również samodzielne jednomandatowe sołectwa” tj. Gilów, Gostków, Płaczków, Pięty-Sołtyków, przy jednoczesnym połączeniu sołectw Ubyszów, Brzeście, które również mogą samodzielnie tworzyć okręgi wyborcze, z innymi sołectwami;
- 3) zwrócono uwagę, że sołectwo Wołów oddzielone jest od sołectwa Brzeście i Bugaj terenami PKP i drogą krajową;
- 4) zaproponowano połączenie ze sobą sołectwa Wołów z sołectwem Wojtyniów oraz sołectwa Drożdżów z sołectwem Bliżyn.

Państwowa Komisja Wyborcza Państwowa Komisja Wyborcza zważyła, co następuje.

Zgodnie z art. 417 § 2 Kodeksu wyborczego w gminach na terenach wiejskich okręgiem wyborczym jest jednostka pomocnicza gminy. Jednostki pomocnicze gminy łączy się w celu utworzenia okręgu lub dzieli się na dwa lub więcej okręgów wyborczych, jeżeli wynika to z konieczności zachowania jednolitej normy przedstawicielstwa.

W pkt 7 wytycznych i wyjaśnień dotyczących podziału jednostek samorządu terytorialnego na okręgi wyborcze, stanowiących załącznik do uchwały z dnia 5 lutego 2018 r. (M.P. poz. 204) Państwowa Komisja Wyborcza również wskazała, że przy dokonywaniu podziału należy przestrzegać zasady, iż w gminach na terenach wiejskich okręgiem wyborczym jest jednostka pomocnicza gminy (sołectwo). Poza tym jednostki pomocnicze gminy łączy się w celu utworzenia okręgu lub dzieli się na dwa lub więcej okręgów wyborczych jeżeli w gminie do 20 000 mieszkańców liczba radnych wybieranych w danej jednostce pomocniczej byłaby inna niż 1 (art. 417 § 3 pkt 1 Kodeksu wyborczego).

Gmina Bliżyn (8 179 mieszkańców) składa się 24 jednostek pomocniczych – sołectw. Z podzielenia liczby mieszkańców poszczególnych jednostek pomocniczych przez jednolitą normę przedstawicielstwa (545,27) wynika, że:

- 1) sołectwo Bliżyn (3,17) – powinno zostać podzielone na 3 okręgi wyborcze;
- 2) sołectwa: Brzeście (0,53), Gilów (0,70), Gostków (0,54), Górki (0,77), Kucębów (0,53), Mroczków (1,05), Odrowążek (0,72), Pięty-Sołtyków (0,65), Płaczków (0,74), Sorbin (0,90), Ubyszów (0,69), Wojtyniów (0,80) – co do zasady mogą samodzielnie tworzyć jednomandatowe okręgi wyborcze;
- 3) sołectwa: Bugaj (0,44), Drożdżów (0,23), Jastrzębia (0,12) Kopcie (0,30), Nowki (0,16), Nowy Odrowążek (0,49), Rędocin (0,14), Sobótka (0,34), Wołów (0,44), Zagórze (0,19), Zbrojów (0,36) – nie mogą samodzielnie stanowić okręgów wyborczych.

Ze wstępnego podziału wynika m. in., że dla sołectw wymienionych w pkt 1 i 2 przypada 15 mandatów, tj. tyle ilu radnych będzie wybieranych w gminie Bliżyn. Oznacza to, że sołectwa wymienione w pkt 3 muszą zostać połączone z innymi graniczącymi z nimi sołectwami, które zasadniczo mogłyby stanowić samodzielne okręgi wyborcze, przy jednoczesnym zachowaniu normy przedstawicielstwa mniejszej niż 1,5. Zgodne z prawem było zatem połączenie przez Radę Gminy Bliżyn:

- 1) sołectwa Rędocin i Sobótka z sołectwem Górki (łącznie 1,25);

- 2) sołectwo Zagórze z sołectwem Ubyszów (łącznie 0,88);
- 3) sołectwa Bugaj i Wołów z sołectwem Brzeście (1,41);
- 4) sołectwa Drożdżów i Jastrzębia z sołectwem Wojtyniów (łącznie 1,15);
- 5) sołectwa Nowki i Zbrojów z sołectwem Sorbin (łącznie 1,42).

Rada Gminy Bliżyn miała obowiązek dokonania nowego podziału (innego niż dotychczasowy) we wskazanym wyżej, a kwestionowanym w odwołaniu zakresie, gdyż w gminie Bliżyn utworzono nowe jednostki pomocnicze, tj. sołectwo Pięty-Sołtyków (0,65) i sołectwo Płaczków (0,74), które zostały wydzielone z dotychczasowego sołectwa Płaczków, uchwałą Rady Gminy Bliżyn Nr XXVII/207/2017 z dnia 28 grudnia 2017 r. (Dz. U. Woj. Świętokrzyskiego poz. 133). Sołectwa te mogą zatem samodzielnie tworzyć okręgi wyborcze i, w związku z tym, nie powinny tworzyć jednego okręgu wyborczego. Stąd też zmiana dotychczasowego podziału gminy Bliżyn na okręgi wyborcze polegająca na połączeniu sołectw niemogących samodzielnie tworzyć okręgów wyborczych z niektórymi sołectwami, które co do zasady mogłyby być samodzielnymi okręgami. Układ przestrzenny gminy Bliżyn w powiązaniu z liczbą mieszkańców poszczególnych jednostek pomocniczych leżących na obszarze tej gminy jest tego rodzaju, że niemożliwe jest zachowanie zasady, o której mowa w art. 417 § 2 zdanie pierwsze Kodeksu wyborczego, tj. zasady, że okręgiem wyborczym jest jednostka pomocnicza gminy, w stosunku do wszystkich sołectw o normie przedstawicielstwa od 0,5 do 1,4(9).

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza również, że przepisy Kodeksu wyborczego nie przewidują wymogu uwzględniania w podziale m. in. więzi np. historycznych i kulturowych łączących poszczególne sołectwa, a także uwzględniania kwestii dotyczących infrastruktury łączonych w jeden okręg wyborczy sołectw. Zagadnienia te mogą być brane pod uwagę jedynie pomocniczo, gdyż rada dokonując podziału musi przede wszystkim uwzględnić regulacje określone w Kodeksie wyborczym, a w szczególności w art. 417 – 419. Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza ponadto, że nadzór organów wyborczych nad ustaleniami rad w sprawie okręgów wyborczych dotyczy wyłącznie kryterium zgodności z prawem. Państwowa Komisja Wyborcza, ani komisarz wyborczy, nie są uprawnione do podejmowania działań, gdy ustalenia rady są zgodne z przepisami, nawet w przypadku, gdy istnieje możliwość dokonania innego zgodnego z prawem podziału gminy na okręgi wyborcze (np. połączenia sołectw w inny sposób), jednakże

przy uwzględnieniu, że dokonywany podział nie będzie naruszał zasady stałości okręgów wyborczych, tj. dokonywany będzie wyłącznie w niezbędnym zakresie, skutkującym jego dostosowaniem do przepisów Kodeksu wyborczego.

Z uwagi na powyższe zarzuty przedstawione w odwołaniu są bezzasadne i nie na zasługują na uwzględnienie. Dlatego też Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła, jak w pkt 1 sentencji uchwały.

Jednakże Państwowa Komisja Wyborcza, dokonując, w trybie nadzoru, całościowej analizy podziału gminy Bliżyn na okręgi wyborcze, stwierdziła, że Rada Gminy Bliżyn dodatkowo, bez takiej konieczności, zmieniła podział na okręgi wyborcze w części dotyczącej sołectw: Kopcie (0,30), Kucębów (0,53), Nowy Odrowążek (0,49), Odrowążek (0,72), tj. połączyła:

- 1) sołectwo Nowy Odrowążek z sołectwem Odrowążek (łącznie 1,21);
- 2) sołectwo Kopcie z sołectwem Kucębów (łącznie 0,83).

Natomiast w dotychczasowym podziale:

- 1) sołectwo Nowy Odrowążek tworzyło okręg wyborczy z sołectwem Kucębów (łącznie 1,32);
- 2) sołectwo Kopcie tworzyło okręg wyborczy z sołectwem Odrowążek (łącznie 1,02).

Zmiana podziału w tej części gminy Bliżyn nie była konieczna, gdyż dotychczasowe rozwiązanie nie naruszało przepisów Kodeksu wyborczego. Poza tym zmiana ta nie była spowodowana żadną z przesłanek, o której mowa w art. 421 Kodeksu wyborczego, tj. zmianą w podziale terytorialnym państwa, zmianą granic jednostek pomocniczych gminy powodujących konieczność dokonania zmiany podziału w tej części gminy, zmianą liczby mieszkańców gminy, zmianą liczby radnych w radzie gminy, ani zmianą liczby radnych wybieranych w okręgach wyborczych. W związku z tym Rada Gminy Bliżyn nie mogła zmienić podziału w tym zakresie.

Tego rodzaju działanie, w przypadku gdy nie ma takiej konieczności, stanowi naruszenie wskazanej w art. 419 § 1 Kodeksu wyborczego zasady stałości okręgów wyborczych. Jest to niezgodne z zasadami tworzenia okręgów wyborczych. W tym stanie rzeczy Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że podział gminy Bliżyn ustalony uchwałą Nr XXX/233/2018 z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie podziału gminy Bliżyn na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym narusza przepisy Kodeksu wyborczego. W związku z tym Komisarz

Wyborczy w Kielcach IV powinien, działając w trybie nadzoru, podjąć działania określone w art. 17 § 2 w związku z § 1 Kodeksu wyborczego.

Dlatego też Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła, jak w pkt 2 i 3 sentencji uchwały. Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 3 dni od daty jej podania do publicznej wiadomości (opublikowania jej na stronie internetowej Komisji).

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Wojciech Hermeliński

Otrzymują:

- 1.
2. Komisarz Wyborczy w Kielcach IV
3. a/a